اخبار بورس

سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد
عادی شدن زمان معاملات بورس از روز گذشته

سازمان بورس و اوراق بهادار در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: زمان معاملات بورس از دیروز(شنبه یکم شهریورماه) به روال قبلی برخواهد گشت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد: از دیروز شنبه اول شهریورماه، زمان بندی جلسات معاملاتی بورس به روال قبلی برمی گردد و داد و ستد همه صنایع تالار شیشه‌ای در یک زمان صورت می گیرد.

بر این اساس، زمان بندی جلسات معاملاتی بورس اوراق بهادار تهران از یک شهریورماه ۹۹، طبق روال پیشین از ساعت ۸:۳۰ تا ۹:۰۰ صبح سفارش گیری و از ساعت ۹:۰۰ تا ۱۲:۳۰ زمان انجام معاملات پیوسته خواهد بود.

مطابق زمان بندی جلسات معاملاتی کلیه صنایع، اوراق با در آمد ثابت، اوراق مشتقه و صندوق‌های قابل معامله در بورس تهران، از یک شهریور ماه ۹۹ طبق روال پیشین از ساعت ۸:۳۰ تا ۹:۰۰ صبح سفارش گیری و از ساعت ۹:۰۰ تا ۱۲:۳۰ زمان انجام معاملات پیوسته خواهد بود.

اخبار کوتاه

اختلال مقطعی در دیتای مخابرات البرز

مدیر کل مخابرات منطقه البرز اعلام کرد: دیتای خانگی مشترکان تلفن این استان امروز یکشنبه دوم شهریورماه دچار اختلال می شود.

به گزارش پیام آشنا، حمید همت زاده تا گفت که این اختلال به دلیل توسعه و به روز رسانی شبکه دیتای استان البرز از ساعت چهار تا ۶ صبح امروز به وجود می آید.

وی افزود: امسال بیش از ۱۰ هزار تلفن ثابت در استان دایر شده که شمار خطوط تلفنی البرز به بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار تلفن رسیده است.

همت زاده بیان کرد: دریخش «ای. دی. اس. ال» حدود تعداد مشترکان این بخش به ۲۰۰ هزار مشترک رسیده است.

وی یادآور شد: در زمان حاضر ۹ شرکت خدمات اینترنتی در البرز فعال است که ۵۳ درصد مشترکان خدمات اینترنتی از مخابرات و ۴۷ درصد از سایر شرکت ها خدمات دریافت می کنند.

مشاغل از شهریور به استفاده از کارتخوان ملزم می‌شوند

پیش از این صاحبان مشاغل باید از ابتدای امسال ملزم به استفاده از کارتخوان می‌شدند اما از آنجا که در پی شیوع ویروس کرونا بسیاری از تکالیف مالیاتی به تعویق افتاد این موضوع شامل حال این تکلیف مالیاتی هم شد و طبق اعلام رئیس سازمان مالیاتی الزام مشاغل به استفاده از کارتخوان به ماه‌جاری منتقل شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سازمان امور مالیاتی از شهریور سال گذشته معادل ۱۵ گروه از فعالان اقتصادی که حدود ۵۰ شغل می‌شوند را دستمزدی کرد تا برای شفاف شدن درآمد جلوگیری از فرار مالیاتی و کمک به فرآیند حسابرسی مالیاتی مکلف به ثبت‌نام در سامانه پایانه فروشگاهی و استفاده از کارتخوان باشند که اولین گروه از آن‌ها پزشکان و فعالان حوزه درمان (که مجوز فعالیت آن‌ها توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان نظام پزشکی ایران یا سازمان نظام دامپزشکی و سازمان دامپزشکی صادر می‌شود) بودند.

تا پایان یازدهم تنها ۵۰ درصد از پزشکان اقدام به ثبت‌نام در پایانه فروشگاهی کردند و هنوز نیمی از پزشکان از این قانون تبعیت نکرده‌اند. پس از الزام پزشکان، نوبت به وکلا برای ثبت‌نام در پایانه فروشگاهی و استفاده از کارتخوان رسید که از اول مهر یازدهم ثبت نام آن‌ها شروع شد و تا آخر دی ماه نیز ادامه داشت و معاون سازمان امور مالیاتی از امکان مجدد وکلا همراه با جریمه برای ثبت‌نام بعد از مهلت قانونی که تا پایان دی‌ماه بود در این سامانه خبر داد که تاکنون این سازمان آماری از ثبت‌نام وکلا در پایانه فروشگاهی اعلام نکرده است.

پیش از این، مهلت قانونی ثبت‌نام مشمولان ۱۵ گروه شغلی برای نصب سامانه فروشگاهی پایان دی یازدهم بود که با اتمام آن، این مهلت تا ابتدای امسال تمدید شد. سرانجام از آنجا که شیوع کرونا موجب تعویق تکالیف مالیاتی شد، الزام مشاغل به استفاده از کارتخوان هم به تعویق افتاد. بنابراین، طبق اعلام رئیس سازمان مالیاتی صاحبان مشاغل در این ماه ملزم به استفاده از کارتخوان می‌شوند.

۱۵ گروه شغلی که باید این ماه برای اتصال به سامانه فروشگاهی اقدام کنند، بدین شرح هستند:

۱. وکلا
۲. مشاوران حقوقی و مشاوران خانواده
۳. دفاتر اسناد رسمی
۴. مشاوران املاک
۵. تالار پذیرایی، رستوران ها، چاوکی‌ها، کبابی‌ها، غذاپز فروشی‌ها و قست فودی‌ها، سفره خانه‌های سنتی و کافی شاپ‌ها، کترینگ‌ها و تهیه غذاها، قهوه خانه‌ها، سالن های غذاخوری و باغ تالارها، باغ سراها، طباخی‌ها، آش و حلیم پزی‌ها، جگرکی‌ها، کته کبابی‌ها، بریانی فروشی‌ها و مشاغل مشابه
۶. مرکز اقامتی از قبیل متل‌ها، هتل آپارتمان‌ها، مهمان پذیرها، مهمان سراها، مهمان خانه‌ها، مسافرخانه‌ها، باغ ویلاها، اقامتگاه‌های بین راهی و متل‌ها
۷. نمایشگاه‌ها و فروشگاه‌های وسایط نقلیه موتوری (به استثنای ماشین آلات راهسازی، ساختمانی و کشاورزی)
۸. آرایشگاه‌های مردانه و زنانه
۹. آجیل و خشکبار فروشی‌ها (به استثنای مشمولین ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم و وارد کنندگان)
۱۰. قنادی‌ها و شیرینی فروشی‌ها، آب میوه فروشی‌ها، بستنی و فالوده فروشی‌ها
۱۱. میوه و تره بار فروش‌های مستقر در میادین میوه و تره بار، بار فروشی‌های میوه و تره بار، میوه‌فروشی‌ها
۱۲. مجموعه‌های فرهنگی و ورزشی
۱۳. لوازم تحریر و نوشت افزار فروشی‌ها (به استثنای تولید کنندگان و وارد کنندگان)
۱۴. بازی‌های رایانه‌ای (کیمه‌نت‌ها) و کافی نت‌ها
۱۵. دفاتر خدمات ارتباطی (دفتر خدمات مشترکین تلفن همراه و ثابت و خدمات پستی)، دفاتر خدمات الکترونیکی (از جمله دفاتر پلیس ۱۰۰، دفاتر خدمات الکترونیک شهر، دفاتر خدمات پیشخوان دولت و خدمات الکترونیک قضایی)

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای رامین اصغری ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ یک واحد تجاری مغازه واقع در طبقه همکف سمت غربی قطعه بیستم تفکیکی به مساحت ۱۵/۷۵ مترمربع به شماره پلاک ۱۳۵۲۶ فرعی از ۱۵۱ اصلی مفروز و جزی شده از پلاک ۷۴۷ و ۷۴۶ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج مورد ثبت ۸۵۱۵۹۴ صفحه ۳۰ دفتر ۲۳۲۰ بنام متقاضی ثبت و سند به شماره چاپی ۲۴۶۹۸۶ صادر و تسلیم شد که سند مالکیت به علت سهل انگاری و جابجایی مفقود گردیده است لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد. ۹۹/۴۵۰ف م/الف

عباسعلی شوش باشا
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه یک کرج
از طرف مسلم مرز آرا

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواستار شد:
لزوم افزایش توان وام دهی بانکی به بازنشستگان تامین اجتماعی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواستار افزایش سرمایه بانک رفاه به میزان ۲۰ هزار میلیارد تومان شد تا قدرت و توان وام دهی و خدمت رسانی این بانک به بازنشستگان سازمان تامین اجتماعی ارتقاء پیدا کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، «محمد شریعتمداری» در مراسم گرامیداشت شصتمین سالروز تأسیس بانک رفاه، افزایش سرمایه بانک رفاه را ضروری دانست و گفت: امیدوارم خدمت‌رسانی به جامعه هدف بانک بیش از پیش گسترش یابد.

وی افزود: خدمت‌رسانی با کیفیت به عموم مشتریان بانک ضروری است، اما کارگران و بازنشستگان تأمین اجتماعی که در شمار مخاطبان این بانک قرار دارند، باید از کرامت والاتری نزد بانک برخوردار باشند و خدمات ویژه‌ای به آنها ارائه شود.

وزیر تعاون با اشاره به خدمات بانک برای بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی، گفت: تأسیس بانگاه مستمری بگیران سازمان تأمین اجتماعی یکی از مهم‌ترین آنها به شمار می‌رود و قابل تقدیر است.

وی اضافه کرد: افزایش سقف تسهیلات قرض‌الحسنه از دو به پنج میلیون تومان و حذف ضامن، از دیگر امور با ارزشی است که در بانک رفاه کارگران انجام شده است.

شریعتمداری ضمن قدردانی از مدیریت بانک رفاه و تلاش کارکنان آن در خدمت رسانی، گفت: ارائه طیف بسیار متنوعی از خدمات و محصولات همراه با نوآوری و خلاقیت، بالا بردن سطح کفایت سرمایه و ایجاد یک بانک پاسخگو از ویژگی‌های کنونی بانک است.

وی ضرورت تدوین میثاق نامه میان مدیران، کارکنان و بانک را مورد تأکید قرار داد و افزود: تدوین این میثاق‌نامه و آگاهی به اصول، موازین و استانداردهای عملکردی می‌تواند تأثیر ویژه‌ای بر ارتقا و اعتلای بیش از پیش بانک داشته باشد و لازم است برای نظارت بر حسن اجرای میثاق‌نامه، کمیته‌های مختلفی در بانک شکل بگیرد.

وزیر تعاون جلب اعتماد عمومی و افزایش سرمایه اجتماعی را مهم دانست و خاطرنشان کرد: وظیفه امروز همه ما بالا بردن سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی است. نظام بانکی و بانک رفاه با شفافیت عملکردی می‌تواند نقش تأثیرگذاری در این حوزه داشته باشد. ایجاد سلامت و صلاح به جای فساد در مجموعه نظام بانکی این امر مهم را به منصه ظهور می‌رساند.

وی با اشاره به اینکه شرایط مطلوبی فراهم شده تا دولت برخی از بدهی‌های خود را به سازمان تأمین اجتماعی بپردازد، گفت: اکنون با اعتمادی که میان دولت و سازمان تأمین اجتماعی به وجود آمده، بسیاری از مطالبات سازمان در حال وصول است و نخستین ثمره آن وصول ۳۲ هزار میلیارد تومان منابع بوده و بزودی مبلغ ۳۰ هزار میلیارد تومان دیگر وصول و محقق می‌شود.

شریعتمداری اضافه کرد: براساس وصول این میزان از مطالبات، وضعیت سازمان تأمین اجتماعی در شرایط مطلوبی قرار می‌گیرد در نتیجه بانک رفاه کارگران هم بیش از پیش تقویت خواهد شد و در تمامی زمینه‌های کاری، فعالیت خواهد کرد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت البرز:
بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور مغایر با مصوبه دولت است

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت البرز با اشاره بخشنامه امور مالیاتی در خصوص شمول ۱۲۰ کیلومتری شهرک صنعتی اشتهارد گفت: بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص شمول ۱۲۰ کیلومتری صنایع اشتهاردلستان البرز مغایر مصوبه هیات دولت است.

به گزارش پیام آشنا، معاون حقوقی و فنی سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه ای در تیرماه ۹۹، اعلام می کند که تنها واحدهایی که از تاریخ سوم اردیبهشت امسال در شهرک صنعتی اشتهارد برای آنها پروانه بهره برداری صادر شده مشمول این معافیت هستند. رامین ربیعی روز شنبه در گفت وگو با خبرنگاران در واکنش به این بخشنامه افزود: تعداد زیادی از صنعتگران با این امید که معافیت مالیاتی شامل حال آنها می شود، به این شهرک آمده و سرمایه گذاری کردند و باید ابلاغ جدید سازمان امور مالیاتی تمام واحدهای صنعتی و تولیدی در شهرک صنعتی اشتهارد از سال ۹۴ را در بربگیرد.

وی با بیان اینکه مشمولیت معافیت مالیاتی خارج از فاصله شعاع ۱۲۰ کیلومتری برای شهرک صنعتی اشتهارد مصوبه جدیدی نیست گفت: از سال ۹۴ پیگیر این موضوع هستیم که درواپل سال ۹۹ به تحقق رسید، اما بخشنامه معاون حقوقی و فنی سازمان امور مالیاتی کشور که اعلام می کند که تنها واحدهایی که از تاریخ سوم اردیبهشت امسال در شهرک صنعتی اشتهارد برای آنها پروانه بهره برداری صادر شده مشمول این معافیت هستند سبب نامیدی صنعتگران شده است.

ربیعی گفت: با این تفسیر اشتباه سازمان امور مالیاتی واحدهای تولیدی که از سال های قبل پروانه بهره برداری گرفتند شامل حال شان نمی شود، این در حالی است که سرمایه گذاران با امید معافیت از مالیاتی به این شهرک آمدند. وی ادامه داد: با توجه به رشدی که شهرک صنعتی اشتهارد داشته مشمول شدن معافیت مالیاتی داشته و از سوی دیگر نیز این منطقه محروم است، مجموعه اقتصادی استان و در رأس آنها استاندار مکاتباتی در حال صورت گرفتن است که این تفسیر اشتباه برداشته شود. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت البرز افزود: انتظار ما از تلاش های خود برندارند، هماهنگونه که چندین سال است که به دنبال اصلاح مصوبه شعاع ۱۲۰ کیلومتری برای استان هستیم، این بار نیز در کنار صنعتگران خواهیم بود تا این بخشنامه اصلاح شود.

از تاریخ درخواست میسر شد؛
امکان پرداخت تفاوت حق بیمه برای بیمه شدگان پاره وقت زیر یک ماه کارکرد

مدیر کل تامین اجتماعی استان البرز گفت: بیمه شدگانی که حق بیمه آنان به صورت پاره‌وقت پرداخت میگرد دیگر نگران سوابق پرداخت حق بیمه خود به صورت کسری از ماه نباشند.

به گزارش پیام آشنا، مرتضی سلامی در خصوص مشمولین این طرح گفت: افرادی که به صورت پاره وقت (کسری از ماه) در کارگاه‌های مشمول قانون تامین اجتماعی اشتغال به کار دارند و برای آنان در ماه مورد نظر (حداقل یک روز) سابقه پرداخت حق بیمه لحاظ شده باشد میتوانند درخواست داده و مابقی کسر از ماه خود را پرداخت نمایند.

سلامی اولین شرط پذیرش تکمیل سوابق پرداخت حق بیمه را دارا بودن حداکثر سن ۵۰ سال برای مردان و زنان دانست و ادامه داد در صورتی‌که سن متقاضی در زمان ثبت تقاضا بیش از سن مذکور باشد، پذیرش درخواست وی منوط به داشتن سابقه پرداخت حق‌بیمه قبلی معادل مازاد سنی مقرر خواهد بود.

ضمنا خاطرنشان کرد کلیه بیمه شدگان متقاضی که حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق‌بیمه دارند از اعمال شرط سنی معاف خواهند بود.

ایشان در بیان دومین شرط ارایه درخواست گفت: عقد قرارداد و صدور برگ‌پرداخت حق‌بیمه کسری از ماه صرفا در زمان حیات بیمه‌شده (توسط متقاضی و یا وکیل قانونی وی) امکان‌پذیر می‌باشد و انجام فرآیندهای یادشده تحت هیچ شرایطی توسط بازماندگان مجاز نخواهد بود.

ضمنا سلامی تذکر داد در صورت برگ‌پرداخت حق‌بیمه در زمان حیات حق‌بیمه توسط بازماندگان لغایت پایان مهلت مقرر میسر می‌باشد.

سلامی افزود: نرخ پرداخت حق بیمه و تعهدات بیمه‌ای سهم حق‌بیمه متقاضی برای استفاده از تعهدات موضوع قانون تامین اجتماعی براساس بخشنامه مذکور مجموعا ۲۷ درصد است.

سلامی گفت: دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه دستمزد روزانه مبنای محاسبه و پرداخت حق‌بیمه عبارت است از دستمزد روزانه همان ماهی که سابقه آن به اعتبار پرداخت حق‌بیمه به صورت کسری از ماه ایجاد شده است، مشروط بر این که از حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار کمتر و از حداکثر دستمزد مصوب بیشتر نباشد.

سلامی در پایان افزود بیمه شدگانی که بصورت پاره وقت در کارگاه‌های مختلف مثل بعضی از مهد کودک ها، مطب ها و... فعالیت می نمودند و حق بیمه آنان بصورت یک ماه کامل پرداخت نمیگردید شرایط مطلوبی ایجاد شده که کسری از ماه را بیمه شده بتواند با عقد قرارداد جداگانه پرداخت نماید و زمان بازنشستگی آنان طولانی نشود.

مدیرعامل شرکت راه‌آهن خبر داد
فعال شدن خط ریلی ایران-اروپا از مسیر ترکیه

مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران از فعال شدن خط ریلی ایران – اروپا از طریق ترکیه و در قالب کریدور ترانزیتی چین به ترکیه و اروپا برای حمل و نقل بار و ترانزیت خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سعید رسولی اظهار کرد: از اواخر سال گذشته و قبل از شیوع ویروس کرونا پروتکل پنج جلسه‌ای در آنکارا بین کشورهای ایران، ترکیه، ازبکستان، قزاقستان و ترکمنستان امضاء شد که قرار بود براساس این پروتکل کریدوری از چین به ترکیه و اروپا برای حمل و نقل بار و ترانزیت راه‌اندازی شود. بر اساس این توافق نرخ تعرفه یکسان تدوین و دیگر هماهنگی‌های لازم در زمینه مربوط به این حمل و نقل انجام شد.

وی ادامه داد: به دلیل شیوع ویروس کرونا و بسته شدن مرز ترکمنستان اجرایی شدن این پروتکل و فعال سازی کریدور مورد نظر به تعویق افتاد، اما اخیرا مرز ترکمنستان باز شده و باید منتظر اجرای عملیات فروردادی و جذب بار برای آغاز فعالیت در این کریدور باشیم. مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران با بیان این که هیچ مشکل زیرساختی در این کریدور وجود ندارد و حمل و نقل بار و ترانزیت از طریق خط ریلی موجود بین ایران و ترکیه قابل انجام است، ادامه داد: طی ماه‌های گذشته ترانزیت از ترکیه به پاکستان و از کشورهای CIS به سمت جنوب یعنی خلیج‌فارس و بندر شهید رجایی مهیا و فعال است و از نظر شرایط و تعرفه هم هیچ مشکلی وجود ندارد.

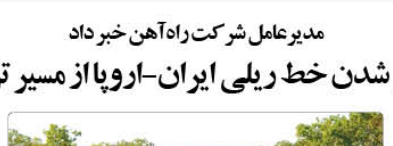

وی در پاسخ به سوالی دربارهای این که راه‌اندازی کریدور ترانزیتی چین به اروپا که از مسیر ریلی ایران و ترکیه می گذرد تا چه حد در این زمینه و افزایش ترانزیت اثرگذار است، اظهار کرد: بر اساس پیش‌بینی همه پنج کشور امضاء کننده پروتکل مشترک با توجه به سهم بسیار زیاد ترانزیت چین به اروپا و نقش‌هایی که کریدورهای دیگر دارد، این کریدور می‌تواند سهم بسیار زیادی در این زمینه را از آن خود کند؛ چرا که کریدور رقیب، کریدور شمال دریای خزر است که از آکتائو و روی خزر عبور می‌کند و در زمستان مشکلات عدیده‌ای از جمله یخ‌زدگی و حمل و نقل ترکیبی ریلی – دریایی- ریلی دارد و این موانع باعث می‌شود که کریدوری که با اقصای پروتکل پنج جانبه فعال کرده‌ایم مسیر بسیار مناسب‌تری باشد. بنابراین باید منتظر فعال شدن این کریدور در آینده نزدیک و با توجه به بازگشایی مرزها باشیم.

یادداشت

سیاست گذاری مکمل تحریم

اتخاذ سیاست جایگزینی واردات و شعار خودکفایی که مسأل هاست در کشورمان بر آن تاکید می‌شود، نه تنها نتوانسته است برای تولید و رشد اقتصادی منتوثی باشد، بلکه بحایل بایستگی شده، تولید به واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و در عمل بیشتر به کالاهای سرمایه‌ای، روزبروز عرصه را بر فعالیت‌های اقتصادی و بهویژه صنعت تنگ‌تر کرده است.

علاوه بر موانع ساختاری، تحریم‌های اقتصادی سوءمدیریت‌ها و دهها عامل بازدارنده دیگر که کل اقتصاد کشور با آن مواجه است، شاید بتوان گفت که بخش صنعت نسبت به سایر بخش‌ها از آسیب‌پذیری بیشتری از ناحیه تحریم‌ها، کمبود ارز و نهایتا رکود اقتصادی برخوردار است و حتی در دوره‌های بهبود و رونق نسبی نیز بحایل سیاست‌های ارزی، نابرابر و سیاست‌های درآمدی افراطی (تنظیمات قیمتی و دستمزدها و محدودیت‌های مقداری) کمترین بهره را از رشد اقتصادی برده است. بسیاری صنایع هم که گرچه ظاهرا بعنظر می‌آید وابستگی آنها به واردات کاهش یافته، اما در واقع امر تولید داخلی محصولات این صنایع بحایل تاکید و مساحت بر سیاست‌های جایگزین واردات نه تنها کاهش نیافته، بلکه چون عمده مواد اولیه مورد نیاز آنها وارداتی است و به علاوه این واردات صرفا از یک یا تعداد اندکی کشور صورت می‌گیرد، عمق وابستگی وارداتی این صنایع حتی افزایش هم یافته است. به عنوان مثال گرچه تامین نارویی مورد نیاز کشور که قبلا ۹۰ درصد آن از طریق واردات فراهم می‌شد و اکنون به ۱۰ درصد تقلیل یافته است، اما ۹۰ درصد از مواد اولیه مورد نیاز تولید دارویی کشور از طریق واردات تامین می‌شود آن هم از کشور چین احتمالا یکی دو کشور دیگر.

در نوران بالا بودن درآمدهای نفتی امکان تامین ارز مورد نیاز برای واردات سهل‌تر بود اما در شرایط حاضر مهمترین معضل و مانع تولید در بخش صنایع، تامین مواد اولیه و واسطه‌ای وارداتی است. بدیهی است واردات نیاز به ارز دارد و تامین ارز در غیاب صادرات نفت، محتاج صادرات غیرنفتی است.

اما واردات مواد اولیه علاوه بر مشکل رونق افزایشی نرخ ارز و نوسانات آن، با پیچیدگی و صعوبت روش تهیه آنها نیز از نیز مواجه است. این واقعیتی است که اگر نتوانیم بفت صادر کنیم- که درحال حاضر واقعا نمی‌توانیم- باید متوسل به راهکارهای دیگر شویم. این راهکار بدون شک پس از تجربه‌های سنگین و پرهزینه شکست سیاست‌های جایگزینی واردات، چیزی جز صادرات غیرنفتی نمی‌تواند باشد. پرواضح است که برای صادرات باید تولید داشت و برای تولید هم ناگزیر از واردات مواد اولیه و واسطه‌ای در چرخه حیات فعالیت‌های اقتصادی اعم از صنعتی یا غیرصنعتی در جریان (کوتاهمدت) هستیم و در میان‌مدت و بهویژه بلندمدت نیز تامین واردات کالاهای سرمایه‌ای مقوله مهمتری است که فقدان آن رشد و توسعه اقتصادی را کند یا متوقف خواهد کرد. بنابراین سرنوشت تولید واردات و صادرات غیرنفتی به هم گره خورده است. بی‌دلیل نیست که گفته می‌شود تنها از طریق تجارت است که صنایع مختلف می‌توانند به معظور آن که خدمت به یکدیگر شکل بگیرند و به قول موتزکرین تجارت نه تنها موتور اصلی تولید در راستای تولید ثروت بیشتر برای جامعه است، بلکه خود موجب استفاده بهتر از محصولات تولیدشده می‌شود.

بنابراین سه عامل مهم به‌عنوان الزامات توفیق در این راه قابل طرح است:

۱- بلور به نقش کلیدی تجارت با تغییر نگرش از اقتصاد دولت محور به نظام بازار آزاد اقتصاد رقابتی و میدان دادن به بخش خصوصی

۲- تحامل با دنیای خارج که این امر متاسفانه بحایل عناد آمریکا و غرب و تحریم‌های آنها و نیز حرکت‌های موزاله شرق دچار مشکل شده است.

۳- سیاست‌های اقتصادی نامناسب و بهویژه سیاست‌هایی که تصحیح که کژ آمدی آنها با توجه به بینش‌های نقلی‌ـی از دو بند مذکور به شکل تصاعدی کاهش یافته است. تاریخ اقتصاد ایران گواه است که در دهه‌های اخیر سیاست‌های ارزی ما در راستای بروز و افشای نرخ واقعی ارز نبوده و همواره قیمت کالاهای مصنوعی ارز، نهاده‌های تولید و محصولات باعث اختفای قیمت‌های واقعی ارز و سایر کالاها و شکل‌گیری تورم پنهان و آشکار شدن جهشی آن در دوره‌های بعد شده است.

سیاست‌های کنترل ارزی در بین سیاست‌های اقتصادی دارای تاثیرات شدیدی بر تجارت خارجی، تولید و بهویژه صادرات غیرنفتی است. از جمله سیاست بسیاری ارزی که سابقه آن در کشورمان به سال ۱۳۱۹ (ماده ۵ قانون واگذاری معاملات ارزی بانک ملی) برمی‌گردد و در طول زمان شدت اعمال آن با نوسانات زیادی همراه بوده است. گرچه اهدافی چون اتخاذ تعامل در تراز پرداخت‌ها، حمایت از صنایع داخلی، تثبیت نرخ ارز و جلوگیری از خروج ارز را دنبال می‌کند اما عملا به دلایلی که مجال پرداختن به آنها در این مختصر نیست، هرگز در راستای تحقق اهداف مزبور موفق نبوده و بالعکس باعث کاهش انگیزه صادرات شده، تمایل واردکردن و برگرداندن ارز به داخل کشور را کاهش داده، باعث ایجاد گسترش بازار سیاه ارز و بسیاری از کالاها شده، اسباب دخالت دولت را گسترش داده و نهایتا باعث فاسد این امر چیزی جز چند گانگی قیمت‌ها، گسترش پدیده رانت‌جویی و متعاقب آن فساد گسترده نبوده است. تورم بیکاری، فساد، تخریب محیط‌زیست و نابودی اقتصادی همه محصول رانت‌جویی هستند. جو بدبینی و بی‌اعتمادی فعالان اقتصادی اعم از تولیدکنندگان و بازرگانان نسبت به نهادهای سیاست‌گذاری و اجرایی و اضمحلال سرمایه اجتماعی نیز از همین سیاست‌ها و رویه‌ها ناشی شده است. بدیهی است در غیاب سرمایه اجتماعی نمی‌توان انتظار بهره‌برداری مناسب و کارآیی مطلوب از سرمایه‌های فیزیکی و سرمایه انسانی داشت. اگر سیاست‌های اقتصادی بر مبنای اختفا و سرکوب قیمت‌ها نمی‌بود، هیچ قرصی برای مفسده جویان، رانت‌خواران باقی نمی‌ماند. قیمت‌های واقعی آشکار می‌شد و چرخه شفافیت اقتصاد افزایش می‌یافت. هیچ اعتباری دارای سرقفلی نمی‌شد و رشـــد جایگاه و محل رشدی پیدا نمی‌کرد و در آن صورت فعالان اقتصادی در فضایی سالم می‌توانستند به کسب‌وکار و رقابت اقتصادی بپردازند. در این نوشتار کوتاه قصد ورود و بررسی کلیه موانع اقتصادی کشور نیست. پژوهش‌های متعددی وجود رابطه معکوس بین سیاست‌های بیمان‌سیاری ارزی و سطح صادرات غیرنفتی را در چهار دهه اخیر نشان می‌دهد و برعکس مبین آن است که در صورت نزدیک شدن نرخ رسمی ارز به نرخ‌های بازار آزاد صادرات غیرنفتی رو به کاهش گذاشته است.

اگر روزنه امیدی بحایل ابتکارات بخش خصوصی فراهم شـــده و به هر طریقی توانســـته‌اند آن هم در این شرایط دشوار و تحریم‌ها کالاهایی را به بنادر مرز و به گمرک کشور برسانند، سیاست گذارا با استدلال عدم شفافیت مبتنا تامین ارز، ضرورت کنترل واردات و خطر افزایش تورم، اجازه ترخیص کالا را نمی‌دهد و از این رو دهها میلیون دلار کالا در گمرکات دپو شده است. در حالی که اغلب کارخانه‌ها و شرکت‌ها در انتظار واردات این مواد اولیه هستند و نگران اینکه هر قریب ممکن است کار آنها به تعطیلی، ورشکستگی، بیکاری کارگران و دهها مفضل دچار بکند. قبلا بانک مرکزی به گمرک اجازه می‌داد وارد کننده اگر اسناد کالای خود و پروسه وارداتی آن را تذکر دیده باشد و فقط منتظر تخصیص ارز باشد، ۷۰ درصد کالای خود را ترخیص کند و بقیه را هم پس از تخصیص ارز وارد کند اما اکنون این حق هم از گمرک و در واقع از وارد کننده گان سلب شده است.

اشاره به چند نکته ذیل شاید بتواند تا حدودی روشنگر و راهگشا باشد:

-مطمئنا مامور کنندگان واقعی نمی‌خواهند فقط یکبار صادرات داشته باشند بلکه آنها برای بقای کسب‌وکار و حیات اقتصادی خود قطعا برگرداندن ارز حاصله را در فرآیند واردات- کسب سود بیشتر و ادامه صادرات به کار خواهند گرفت.

-صادر کنندگان خود بیشتر از سیاست گذاران و مسوولان دولتی و بانک مرکزی نگران تداوم فعالیت‌های تجاری خود هستند و خوب واقفند برنگرداندن ارز تجاری چیزی جز انحراف اقتصادی و نابودی کسب‌وکار آنها نیست. چرا توجه نمی‌شود که هیچ تقصیری برای برگرداندن ارز بالاتر از تحقق واردات کالا نیست. بنابراین وقتی کالا در گمرک است این امر بسیار محکمتر از برگرداندن ارز است. چرا که محتوای کالایی از که مهمتر از خود ارز است. در گمرک‌های کشور موجود و در واقع وارد شده است. بنابراین در چنین مواردی اصرار بانک مرکزی در مورد شفافیت مبتنا از چندان توجیهی ندارد.

-این استدلال که در روش بدون انتقال ارز ممکن است تورم افزایش یابد، بعنظر می‌رسد یک کج‌اندیشی از مفهوم تورم است. چرا که تورم وجود دارد، ولی با این سیاست‌ها فرصت آشکار شدن پیدا نکرده است. یعنی قرونی تقاضا بر عرضه مهمترین دلیل وجودی این دومی تورم است. وقتی تورم را مسکو می‌کنیم در واقع خود را فریب می‌دهیم و با پنهان کردن تب اقتصاد گویی نصایح را دستکاری کرده‌ایم.

فراموش نکنیم که در زمان فشار تورمی هر چه با سیاست‌های نادرست و دستکاری در مصامیح اقتصادی زمان آشکار شدن تورم را به تاخیر بیندازیم و مانع افزایش تدریجی آن شویم، آجرم در آینده به‌صورت جهشی و با فشار بیشتر شاهد بروز افزایش شدید تورم و نرخ ارز خواهیم بود.

کلام آخر اینکه سیاست‌های ارزی کشور در شرایط حاضر مهمترین مانع بر سر راه ورود کنندگان در فرآیند تامین ارز برای واردات مواد اولیه و واسطه‌ای مورد نیاز صنایع کشور از محل صادرات غیرنفتی و روش انتقال بدون ارز است. بنابراین برای صادرات هرچه گسترده‌تر باید فرصت و امکان فراهم شود و موانع و مقررات زاید و سد کننده صادرات غیرنفتی کاهش یابد. بهویژه بحایل کاهش شدید درآمدهای نفتی و تحقق شعار صادرات غیرنفتی و از همه مهمتر شعار حمل جهش تولید» در شرایط فعلی باید حمایت از تولید و صادرات به‌عنوان مهمترین و اصلی‌ترین وظیفه مسوولان قرار گیرد.

توصیه می‌شود دولت و بانک مرکزی با شـــفافیت هرچه بیشـــتر به منظور شفاف‌سازی و اینکه آب از سرچشمه گل‌آلود و آلوده نشود، سیستم نرخ ارز شناور و روش مدیریت ارز شناور را در پیش گیرند.

دکتر تقی ترابی
Alborz.payam@gmail.com

قربونِ دَسِت، اون شیر آبُ ببند.